

A lap szellemi részére vonatkozó minden közlemény Margitai József szerkesztő nevére küldendő.

Kiadóhivatal:
Fischel Fülöp könyvkereskedése
Ide küldendők az előfizetési díjak, nyilvterek és hirdetések.

MURAKÖZ

Előfizetési árak:
Egész évre . . . . . 8 kor.
Fél évre . . . . . 4 kor.
Negyed évre . . . . . 2 kor.
Egyes szám ára 20 fill.

Hirdetések elfogadtnak:
Budapesten: Goldberger A. V. 46
Eckstein B. hird. irod. Bécsben:
Schalek H., Dukes M., Oppelk A.,
»Általános Tudósító«-hirdetést osztálya Budapest.

magyar és horvát nyelven megjelenő társadalmi ismeretterjesztő és szépirodalmi hetilap.

Hirdetések jutányosan számítatnak.

Mejelenik hetenkint egyszer: vasárnap.

Nyilttér petitsora 20 fill.

A »Csáktornyai Takarékpénztár«, »Muraközi Takarékpénztár«, a Csáktornya Vidéki Takarékpénztár« sat. hivatalos közlönye.

Az előítélet.

A műveltség érzéke nem csupán a nevesítő befolyásban rejlik, melyet az emberekre gyakorol, azzal, hogy emberségre, türelemre és egyéb, ehhez hasonló erényekre tanítja, hanem egyuttal megszabadítja a szívet és lelket ama bilincsektől, mikkell a hagyomány és önálló gondolkodás hiánya fogva tartották.

Az előítélet hatalma épp oly régi, mint az emberiség és évezredek óta uralkodik a világon; segítve a hozzá közel rokonságban álló babonától, annál fontosabb szerepet játszik a népek történetében, mert litokban kezdődik, de következményeiben és utóhatásaiban vérpiros fénynyel világítja meg az emberi rögeszmének pusztító hatalmát. Tekintsünk bár merre, a politikai, társadalmi, sőt magán életben is találkoznunk fogunk e rejtélyes hatalommal, melyet csakis következményeiben érezünk. A nemzetiségi és fajgyűlölet, vallásos rajongás, személyes ellen-szervek legtöbbszörre előítéletekre vezethető vissza; az előítélet rendszeren ál-okokon alapszik; már pedig a látszat és valóság teljesen különönmű fogalmak, mik nagyon ritkán fődik egymást kölcsönösen.

A műveltség elmékedésre vezet, nem elégszik meg azzal, hogy lásson, hanem a benső lényegét is akarja puhatólni. A fölületesség, minden vizsgálás nélkül, készpénz

gyanánt fogad mindent, mit eléje adnak és csakis gondatlanság teszi lehetségessé az előítéletek keletkezését.

Hová lennének ezek, ha nyugodt elmékedéssel tárgyilagos ítéletet hoznánk? Megmagyarázható-e más módon, hogy jelen korunkban, hol az emberség áll napirenden, oly erővel lép föl a türelmetlenség más valásuak ellen, hogy zavart idéztessen elő a társadalmi rendben?

Megtagadjuk elvünket egyesnél kajának miatt? A haladó műveltség, bővített tudás következetesen vonja maga után a reform törekvéseket, így pl. tiltakozhatunk-e a nőnek szellemileg szabad állása ellen, azért, mert egynemelyek felreértették és emancipáció címén nevetséges módon aknázzák ki?

Különbén is könnyelműség véleményt táplálni, még mielőtt a megítélendő tárgyat tüzetesen meg nem vizsgáltuk; előítéletek táplálása pedig veszedelmes, mert bennük rejlik az egyenetlenség csirája.

Nem a kegyelet — mit manapság az ősi fogalmak okául tekintenek — hanem a gondolkodás kényelme tulajdonit maig is sulyt elődeink egynemely mondásának, a nélkül, hogy meggondolnánk, hogy idővel a viszonyoknak természetesen változniok kell. A mit nagyapánk egykor gondolt és mondott, megfeleltetett a műveltség és álta-

lános tudás akkori fogalmának, ma azonban más törvények, más emberek léteznek.

Mindegyik előítéletnek legaggasztóbb következménye a türelmetlenség, mely könnyen fokozódik ellenségessé kérdéssé, mely aztán az illetőnek egyetlen hibája miatt elvakulttá és érzéketlenné tesz minden egyéb előnyei iránt.

Az előítéletek birodalma sokkal tágasabb, hogy e helyen különféle fajait fejtegethetnénk. Meglehet, hogy alkalmilag visszatérünk e tárgyra, mielőtt azonban elmékedésünket berekesztenénk, legyen szabad egy jó szóra emlékeztetnünk, mely önkénytelenül egyesül e fogalommal: »előítélet«.

E régi szó az: »Nem zörög a haraszt szél nélkül« és így megengédhető, hogy mindegyik előítélet bizonyos alapa támaszkodik, mely némileg próbaálló. Ki tagadhatná ez ellenvetést? Nem is tesszük, mert ellenmondana soraink céljának; de hasonló kérdéseknél egyet ne hagyjunk figyelmen kívül, ez pedig az: Ne üssük ki a hordó fenekét és ne feledjük, hogy legjobbat a közép út. Sajnos, hogy manapság gyakran még a művelt ember se ment az előítélettől; azonban az előítélet nélküli ember mindenkor valóban művelt, a szabály alul nincs kivétel; bár általlalánossá válnék! . . .

— K. —

TÁRCZA.

Házi perpatvar.

Istenadta gyöngyfeleség,
Ne duzzogj hát, jer közelébb!
Rosszul áll a harag néked,
Elesüftja rózsás képed.

Beismerem: hibás vagyok,
Hogy a »Grandba« járogatok,
De holnaptól . . . majd meglátod,
Nem hagyom el szoknya ránéződ.

Azt mondod, hogy: »alig hiszem?!«
— Isten ugyse! Itt a kezem! . . .
Ha még egyszer oda megyek:
Kötni való betyár legyek.

— Tán csak nem sírsz? Ne izélj hát!
Valaki ha könyezni lát,
Fel nem fogja, mi van veled, —
Azt hiszi, hogy megvertelek!

— Elég volt már, legyen vége!
Legyen köztünk szent a béke,
Adszá ajkad! — No még egyet!
Ennél sokkal melegebbet! . . .

Beh édes a kibékülés,
Most meg a csók neki kevés!
. . . Összevesztünk lébe-hóba . . .
Igy tart ez már évek óta!

Pintér Imre.

V á l á s.

Hogy elszakadtam tőled és oly távol
Vagyok a főváros hangos zajától,
Emlékeim mind vissza-vissza szállnak . . .
Letűnő fénye ez egy szép világnak.

Utolsó bucsudalt zengek neked;
Ez im a végszóm: »Istenem veled!«
Gyűtör a bú, én elveszek talán,
Te boldog léssz majd másnak oldalán.

Lásd, mért valál hozzám oly mostoha!
Engem te nem látsz, nem, többé soha!
Hazug szíved most más szivekkel játszik,
Az én szívem már nyugalomra vágyik.

De majd ha te is megcsalatra léssz,
— Előbb-utóbb ugyis elér e vész —
Csak arra képlek, akkor ne feledd:
Egy ifju téged nagyon szeretett! . . .

B. Virágh Géza.

Az áruló czukorkák.

Orlai Nina reggeli öltözékével volt elfoglalva, midőn váratlanul megjelent anyja. A kölcsönös üdvözlések után Orlainé tudomására adta leányának, hogy Sebes Zebulon orvos meg fogja kezét kérni és ezért a mai napra az estebédre hivatalos lesz.

A midőn Ninus egyedül maradt, elgondolkozott, hogy tulajdonképen mit is akar a mama, ki legyen az a Sebes ur, ki az ő kezét megkéri, vagy tán szülői már tudtán kívül kezét is oda igérték, mintha bíz a papa meg a mama menne a pap elé esküdni és nem ő.

Nem! ez nem fog megtörténni; vele vásárt biz nem csapnak. — Engedeimes volt mindeddig; de most fellázad ez ellen s meg fogják tudni a családban, hogy ő nem tárgy, hanem észszel és szabad akarattal bíró lény.

Törölgetni kellett volna a butorokat, de e helyett fiókjához ment, kihuzta a kis ládjákat, hol ama tárgyakat gyűjté, melyeket azon ifjútól kapott emlékül, kit szeretett.

»Oh, ezek mind reá emlékeztetnek; én csak őt szeretem.« Kicsi lábaival — mint Galilei — megdobbantá a földet és felkiáltott: »Eszmém van nagyszerű, végrehajtom!«

»Sebes felesége soha, de soha nem leszek! s ha kívánságomat nem teljesítik, inkább vén lány maradok.«

Azzal a zongora mellé ült s elkezdte annak

KÜLÖNFÉLÉK.

— **Kérelem.** Lapunk f. hó 1-ével a XVII. évfolyam második negyedébe lépett; ez alkalommal tisztelettel kérjük azon t. előfizetőinket, kiknek előfizetésük lejárt, azt megújítani, a kik pedig előfizetési díjjal hátralékban vannak, azt mielőbb beküldeni sziveskedjenek, nehogy a lap szétkülésében fennakadás történjék. Tisztelettel

a kiadóhivatal.

— **Kinevezés.** A földmívelési miniszter Gruner Lajost, a megyei gazd. egyesület titkárárt Zalamegye közigazgatási bizottságába közigazgatási előadóvá nevezte ki.

— **Hivatalos látogatás.** Soós Pongrácz kir. anyakönyvi felügyelő március 21-én Mura-Szent-Mártonban, 22-én pedig Stridón megvizsgálta az anyakönyvi hivatalokat, melyeket rendben talált.

— **Emlékszóbor felállítása.** Boldogult Erzsébet királyné emlékére Varazsdon a városi sétalétern május havában fogják felállítani az emlékszóborot.

— **Tanfolyam megnyitása.** A csáktornyai ovodában menedékház-vezetők kiképzetése céljából 6 hetes tanfolyam rendeztetik, mely április 1-én nyílik meg. A tanfolyamra jelentkezők: Kaszár Matild, Puh Hermina, Büchler Karolina, Kollács Genovéra, Verhár Viktória, Premetz Teréz, Csabodin Mariska, Megla Katalin.

— **Felhívás.** Az ipartestület vezetősége felhívja azon iparosokat, a kik beirási és tagsági díjaikkal hátralékban vannak, hogy fizetési kötelezettségüknek minél előbb eleget tegyenek, mert különben behajtási eljárás céljából bejelentetnek a főszoigabiroi hivatalnál.

— **Halálozás.** Farendla Lajos gráci magánzó mult hó 25-én 67 éves korában elhunyt. Nyugodjék békevel!

— **Kisdedvédelem.** A vármegyei közigazgatási bizottság határozata folytán vidékünkön az 1900. évben következő helyeken

fognak menedékházak felállítani: Alsó-Dombor, Dráva-Vásárhely, Letenyé, Mura-Csány, Egyeduta, Mura-Szerdahely, Tót-Szent-Márton, Domásinecz, Dráskovecz, Dráva-Egyház, Mura-Király, Mura-Vid, Mura-Szent-Mária, Szobocicza, Belicza, Bottlórnya, Dráva-Csány, Miksávár, Zala-Ujvár.

— **Társas estély.** A csáktornyai kereskedelmi kaszinóban mult hó 25-én sikerült társasestély volt. A kedélyes társaság Sárközy zenéje mellett sokáig együtt maradt.

— **Választás.** A csáktornyai ovodához másodóvónővé Hüll Ceczília csáktornyai születésű okl. óvónő választott meg.

— **Távozó ezredes.** Rotterai lovag Kiwisch Ottokár a Varazsdon és Csáktornyan állomásozó dásdás-ezred ezredese dandár-parancsnoki minőségben Tarnopolba helyeztetvén, mult hó 29-én távozott új állomáshelyére. A távozó ezredet és családját a csáktornyai tisztikar a pályaudvaron várta, a legénység pedig a tanítóképző-intézetnél a vasuti őrház mellett impozáns sorfalat képezett. A d. e. 11 órai vonat a képzőintézetnél meglasította a menetet s a majdnem a másik őrházig hosszu sorban felállított legénység éljenzés és trombita harsogás közt bucsuzott el szerettel ezredesétől. Az ezredes és családja kendő lobogtatással viszonzották a szép és megható figyelmet.

— **A villamtelep és gőzmalom részv. tr.** folyó hó 25-én megtartotta rendkívüli közgyűlését a felszámolás tárgyában. Báron Lipót igazgató ur megbízatván az elnökléssel, üdvözlő a nagy számban megjelent részvényeseket, a jegyzőkönyv vezetésére Fejér Jenő ur, a jegyzőkönyv hitelesítésére pedig Baumhak Frigyes és Cvetkovics Antal urak kérétek fel. Az igazgatósági jelentés azzal indokolja a felszámolás szükséges voltát, hogy egyrészt a lefolyt évben a buza- és lisztárak folytonos hanyatlása folytán 36000 kor. üzletvesztéssel zárták le a mérleget és másrészt, hogy a részvényesek semmiféle oly transzakcióhoz nem voltak hajlandók hozzájárulni, mely a megkívántató tőke szer-

zése céljából szükséges lett volna. A kinnlévőségek behajtásával és a telep eladásával remélhetőleg fedeztetni fognak a tartozások. Ezen jelentést a közgyűlés tudomásul vette, a felszámolást elhatározta és a felszámoló bizottságba egyhangulag beválasztotta Benedikt Béla, Mayer Ármin, ifj. Neumann Miksa, Salon Péter és Schwartz Gyula urakat.

— **Köszönetnyilvánítás.** A csáktornyai izr. hitközség tek. előjárósága a Muraközi Tanítókörnek alapítványként a F. J. T. Háza fenntartására fordítandó gyűjtése gyarapításához 40 koronával járult. Fogadja ezen nagybecsű támogatásért a Muraközi Tanítókör és a magyar tanítók jeles tehetségű fiaí nevében hálás köszönetemet. — Csáktornyan, 1900. évi március hó 25-én Mencsey Károly h. elnök.

— **Táncestély.** Neumann Márk budapesti tánczmeister folyó hó 7-én a »Zrinyi« szálloda dísztermében a tánczfolymammal kapcsolatban tánczestélyt rendez.

— **Választás.** Dráva-Vásárhely községben mult hó 26-án Novák János dráva-vásárhelyi földmívelést községi bíróul választották meg.

— **Talált pénz.** A luttengeri csász. és kir. közigazgatási hatóság közhírré teszi, hogy február 18-án Luttengerben (Stayerország) Adamel háza mellett az uton nagyobb mennyiségű bankjegy találtatott. A talált pénz tulajdonosa jelentkezze Luttengerben a csász. és kir. kerületi közigazgatási hatóságnál.

— **Vétkes gondatlanság.** Jeszen Mihály györgyhegyi (jurovcsáki) lakos 3 éves fiacskaja a 7 éves Kámenics Pállal a szántóföldön tüzet rakván a körül ugráltak, e közben a 3 éves fiacska ruhája tüzel fogott oly szerencsétlenül, hogy a fiacska másnap égési seibeiben kiszenvedett. A nagy-kanizsai kir. ügyészség dr. Szigethy Károly törvényszéki bíró és dr. Wolf Béla hatósági orvost küldte ki a helyszínére, kik a boncolást megeljtény, egyszersmind megállapították azt is, hogy a fiacska élete idejében alkalmazott orvosi segély utján megmenhető lett volna, így tehát a gondatlan szülők büntetés elé néznek.

— **Apagyilkos fiu.** Bősz Albert faluhegyi lakos György nevű 23 éves fiával czivódásba keveredett, s a felbőszült fiut a harag annyira elvakította, hogy öreg atyját egy hasáb fával agyba-főbe verte, s az apa 8 napi szenvedés után meghalt. A gyilkos elfogatott.

— **Szerencsétlenség.** Horváth András és 14 éves fia a kottori fűrészmalomban deszkát fűrészeltek. A fiu nem tudta a gépfűrészt mellől a deszkákat ügyesen elkapni, s eközben a gépfűrészt Horváth András fejét levágta.

— **A »Szentek Életét«** Dedek Crescens Lajos ur, mint szerző, és a Pallas irodalmi és nyomdai részvénytársaság, mint eddigi kiadó, felszólítására a mai napon kiadásomba átvetem s ez a múlt mostantól fogva kizárólag az én kiadványom. A megrendeléseket kérem hozzám vagy hiteles megbízottaimhoz, vagy a Pallas társasághoz, valamint bármely hazai könyvkereskedőhöz intézni. A múlt kiállítását továbbra is a Pallas irodalmi és nyomdai részvénytársaság első rangu nyomdája gonozza. — Budapest, VII., Rottebiller-utca 5/a. 1900. március 28-án. — Dr. Kiss János egyetemi tanár.

dalait játszani, kinek emlékével az imént foglalkozott.

A szokatlan reggeli zongorázásra bejött a nővére és megkérdezte, mi az oka a korai örömnök.

Ninus mosolygott. — Ilonka te nem is tudod, hogy asszonyom leszek, pedig ezen neked örülni kell; utánam te léssz a nagy lány és viselked a most engem illető jogokat.

Ilonka mindenről tudott, hanem nővére részéről az örömnök ily spontán nyilvánulása meglepte, tudva azt, hogy Ninus mást szeret.

Orlayné a délutáni órákban kiadta a parancsot, hogy mindnyájan a konyhában legyenek.

Megkezdődött a sütés-főzés. Ninus engedelmét kapott cukorka készítésére.

Minden egyes darabot képes papírba kellett borítani, a mely alatt fehér papírba csomagolta a cukorkát.

Nina nappali viselkedését itélve, az anya már az esti menyasszonyt vélte benne.

Élérkezett a várva várt est s a lucullusi ételek után felhordták a csomagokat.

Orlayné a cukorkák felhordásánál figyelmeztette a doktor urat, hogy azt leánya készíté.

Sebes ur kivett egy darabkát, a melyen anyagi képe volt látható.

— Ah! mily szép kis angyal; mondá az orvos. —

— Igen! mondá Ninus, — de a kép alatt is van valami.

Sebes rövidlátó lévén, a papirdarabot egé-

szén az orra hegyéhez tartotta s nézegetett, vizsgált. Végre nagy nehezen mégis elolvastott egy mondatot, mely írónnal a papirszeletkére volt jegyezve.

Kettőt, hármát bontott ki, mindenikén egy és ugyanaz az írás,

— Ki írta ezt nagysád? kérdé az orvos.

— Én irtam! — felelte Ninus bátran — és ön ebből mindent érthet, doktor ur!

Sebes meg is értette, hogy e néhány szó a leány részéről »kosarat« jelent.

A szülők, kik biztosan számítottak az eljegyzésre, nem is ügyeltek a lefolyt párbeszédre. Ninus nem is úgy nevelték, hogy szüleit félrevezetve a kérőnek ily alakban adjon kosarat.

Sebes ur e párbeszéd után rosszullétről panaszkodott, melyet — ugymond — valószínűleg a vonatban levő léghuzamtól kaphatott.

Az eljegyzés elmaradt. — Az orvos a legközelebbi vonattal elutazott.

Néhány hónappal később eljegyzési hírt hoztak a lapok: »T. eljegyezte Orlay Ninát.« — A leány akarata győzött, mert mégis nevévé lón szíve választottjának.

Már asszony volt Ninus, a mikor elbeszélte szüleinek az ő turpiságát: ugyanis titokban minden egyes kis papirszeletre meg a délelőtti órákban reá írta azon mondatot, a melytől Sebes orvos megbetegedett. — A receptet Ninus írta meg betegségéhez.

Boldizsár Ernő.

— **Felmentett vádlottak.** Mult hó 23-án tartatott meg a nagy-kanizsai kir. törvényszéknél zsarolás büntelével vádolt Varga János és társai mura-csányi (goricsáni) lakosok bűnyűjében a végtárgyalás. Dr. Kende Elemér kir. alügyész vádbeszéde után dr. Kovács Lipót védőügyvéd emelt szót a vádlottak védelmére, ki alapos tudással és éles jogászai fellogással kimutatta, hogy védeneczei részéről zsarolás esete nem forog fenn. A kir. törvényszék dr. Kovács argumentumait magáévá tette, s a vádlottakat egyhangulag felmentette. A tárgyalás után a tanácselnök üdvözölte védőügyvédet sikeres működéséért. Dr. Kovács mura-vidi születésű, fiatal ügyvéd.

— **A magyar nemzeti zarándoklat,** mely a hercegprímás és a püspöki kar vezetésével április 24-én indul Rómába a déli vasút budai pályaudvaráról, mindenütt élénk érdeklődést kelt. Az 1900. szent esztendő, valamint a magyar katolicizmus 900 éves jubileuma egyformán vonzza az érdeklődőket. Mánások, országos képviselők, kispapok, tudósok, ügyvédek, papok, orvosok, azonkívül egyszerű földmivesek is vesznek részt a zarándokmenetben, a melynek kimagasló pontja lesz a Lateránban tartandó magyar istenitisztelet, a hol II. Szilveszter pápa van eltemetve, a ki Szent István királynak küldötte 900 évvel ezelőtt a magyar szent koronát. Az istenitiszteletet Vaszary biboros primás tartja a lateráni kanonokok segítségével, a kik megint első kanonokjai a világnak, mert a legfőbb templombhoz vannak beosztva. Az ünnepi beszédet pedig Fehér Ipoly, paanonhalmi főpap mondja, mint annak az Asztrik apátnak utódja, a ki Szent Istvánnak elhozta Rómából a koronát. Ezenkívül számos más egyházi ünnepség van a zarándokokra, a kiket a 90 éves agg XIII. Leo pápa ünnepi kihallgatáson fogad. A zarándoklatot a püspöki kar megbízásából rendezi a magyar katolikusok római zarándoklatát rendező bizottság irodája, mely Budapesten, az I. kerületben, kriszlinavárosi plébánia épületében van. Ide küldendők a jelentkezők, valamint a tudakozódások; az iroda postafordultával felel és ad minden tekintetben felvilágosítást. Kívánatos, hogy a jelentkezés április hónap 10-ig befejeződjék, hogy az egész előmunkálót zavartalanul lehessen teljesíteni. A zarándoklat különben nápolyi kirándulással van egybekötve, kapcsolatban vele más nevezetes olasz városok is megtekinthetők. Ott lesznek a hazai tanítók, a melynél érdekesebbet keveset látott Róma, a mennyiben diszmagyar, modern szalonruha stb. mellett nagy számban lesz látható magyar népviselet is.

— **Remek kivitelű arczképe** készült el a nemzet atyjának. Gróf Kreith Béla a budapesti Kossuth-múzeum alapítója, régen fírad azon, hogy a szabadságharc legnagyobb fiának képeit hiv reprodukcióban terjessze. Most jelent meg Kossuth Lajos életrajzi arczképe gyönyörű fényképnymatban. Ez a kép az eddigiek közt Kossuthnak legökéletesebb, leghibeib arczképe 1849-ből, tehát abból a korból, a mikor küzdelmének és dicsőségének zenithőgen állott. Mint ilyen kétszeresen drága ereklye, mert ebből az időből nincsen róla híven készült képünk. Ezen az arczképen minden ott van, ami benne nagy volt: a tűz, az elszántság, a hazáért és nemzetért való rajongás, a szabadságérti lelkesedése és a lángész ihlete. Kossuth Lajos ilyen volt, csakis ilyen lehetett. Valóban nemes és hazafias szolgálattal teljesítették azok, akik legujabb Kossuth-arczképet a magyar

közönség számára megteremtették. Ne hiányozzék ez a kép egyetlen házból, egyetlen körből sem. Ez életrajzi arczképe ára csak 3 forint 40 kr. Az 1848/49-iki ereklyemúzeumban Budapest, IV. gránátos-utca 14. Szabadságharcunk hőseinek és vértanúink emlékeinek a pantheonát támogatja mind, aki e becses képet megszerzi.

— **Önkénytelen levelesvő.** Egykor egy angol párisi vendéglőbe lépett, hogy ebédeljen. Mint hogy nem értett francziául, de ezt nem akarta megvallani, magához intette a pinczért és az étlap első sorára mutatott. Ez bőlintott és a mylord előtt nemsokára tyukleves párolgott. Elfogyasztván a levelet, angolunk a második sorra mutatott, mire a szolgálatkész pinczér egy csésze kelkáposztalevest hozott. — Ismét leves! dünyögte a mylord, ez alkalmasint dívat Párisban! Ezzel megette. — Ismét kézmozdulat az étlap harmadik sorára és legott ráklevés állt előtte. Az éhes angol homlokán veritékszőpök gyöngyöztek, de azért a leves harmadik kiadását is megette, a negyedik sorra mutatott és . . . sago-levest kapott. A vendégek bámulva nézték a levelesalót, ki, hogy többé ne kapjon levelet, az étlap utolsó sorára mutatott. Ekkor a pinczér egy köteg főgvájót hozott. A mylord elsápadt, fizetett és távozott a vendéglőből.

— **Hogyan lett egy házaspár 6 gyermekevel boldog?** Egy a fővároshoz közeli vidéki városban élt férj és feleség 6 gyermekével. A férj szorgalmas volt, de mégis csak ritkán sikerült neki valamit keresni, úgy, hogy családját alig bírta eltartani. Az asszonynak egyszerre csak azon gondolat támadt, hogy férje tudtán kívül vesz az osztálysorsjátékban. Sokáig takarékoskodott a krajczárokkal, míg egy negyedecke sorsjegyet beszerezhetett volna; ekkor Török A. és Társa céghez, Budapesten, Váci-körút 4. fordult és megrendelt ott 1/4 sorsjegyet. Számát sem az 1-ső, sem a 2-ik, de a 3-ik és 4-ik osztályban sem húzták ki. Elcsigédve irt az asszony Török A. és társa cégnek: »még csak két osztály, aztán veszte vannak a megtakarított krajczárok.« Ez azonban nem így volt, mert az 5-ik osztályban nagy nyereményrel húzták ki a számot. A Török-cég, mely előtt a család száználmas helyzete ismeretes volt, azonnal sürgönyözött az asszony részére megállapított címre, hogy sorsjegyüket egy nagy nyereményrel kihúzták. Másnap már megjelent az asszony férjével együtt Török A. és társa cég budapesti irodájában, de férje előtt meg titkolta, hogy mi történt. Csak amikor a hivatalos húzási jegyzékből meggyőződött és miután Török A. és társa cégtől a pénzt felvette, adta meg urának a felvilágosítást. Asszony ember öröme leírhatatlan nagy volt, reszkető kézzel és örömkönyvekkel szemében, ölelte át feleségét e szavakkal: »neked köszönöm jó asszony, hogy mindkettőnket gyermekeinkkel együtt boldoggá tettél.«

— **Velenyce víz alatt.** — Nemde Velenyce gyönyörű város? — kérdezek egy nőtől, midőn haza jött olaszországi utjáról. — Nem szólhatok erről, mert midőn ott voltam, ép nagy árvíz volt és a legtöbb utca víz alá került.

— **A Horgony-Pain-Expeller** igazi, népszerű háziszerré lett, mely számos családban már több mint 27 év óta mindig készletben van. Hátfájásnál, csípőfájdalom, fejfájásnál, köszvényélnél, csúznál stb.-nél a Horgony-Pain-Expellerrel való bedörzsölések mindig fájdalomcsillapító-hatásuaknak bizonyultak, sőt járványkórúknál, minő: a kolera, hanyóhasfolyás, az altstnek Pain-Expellerrel való bedörzsölése mindig igen hasznosnak bizonyult. Ezen kitűnő háziszér jó eredménnyel használtatott bedörzsöléséért, az influenza ellen is és 40 kr., 70 kr. és 1 frt üvegenkénti árban a legtöbb

gyógyszertárban készletben van, hanem bevásárlás alkalmával mindig határozottan mint Richter-féle Horgony-Pain-Expeller vagy Richter-féle Horgony-Liniment kérdendő és a Horgony védjegyre kétféleképpen figyelni.

— **MAGYAR NEMZET politikai naplap kapunk mai számában között hírteltesére különösen felhívjuk napunk t. olvasóinak szives figyelmét.** A „Magyar Nemzet” főszerkesztője Jókai Mór és Bekszics Gusztáv, felelős szerkesztője Adorján Sándor, kiadótulajdonos: Athenaeum irodalmi és nyomdai r.

— **Póru! járt kölcsönző.** Egy paraszt ember kosaraival hátán a közel városba ballagott hetivásárra s utközben mesterlegénnyel találkozott, kinek bóröndén kívül nehéz köpenyét is hurcolniia kellett. Beterve a csárdába, reggeli után a mesterlegény nem birt fizetni. — Az égre kérem, szólt a paraszthoz, adjon kölcsön egy forintot, a városban visszafizetem. — A gyanakvó paraszt hajlandó volt ugyan kérelmenek teljesítésére, de csak úgy, ha zálogot ad neki. A mesterlegény köpenyét adta át zálogul. A paraszt görnyedve és izzadva hurczolla a köpenyt a városig; oda érve, a mesterlegény forintot vett elő zsebéből, oda adta a parasztnak s szépen megköszönte, hogy a városig vitte köpenyét.

— **Mindig szomjas.** — Költs fel éjjel, ha szomjas leszek, mondá a férj nejének. — Hát honnét tudjam, mikor leszsz szomjas? kérdezé neje. — Csak költs fel bátran, mert mindig szomjas vagyok!

Ha elfogy a lélekzet.

Nizzola Klára kisasszony (Lausanne, rue Saint-François 6.), a ki mint varrónő keresi kenyerét, körülbelül egy év óta beteg volt. Betegsége ugyanaz volt, mely annyi fiatal leányt támad meg. Verségénység bántja a legtöbb fiatal teremtést és a figyelmes szem mindig keletkezésekor föl ismeri a betegséget. Az arczór sápadt, az ajak színtelen, a szem élelőnsége eltűnik és arczra szomorúság kifejezése ül. E komoly jelekre föltétlenül szükséges, hogy hozzáfogjanak a gyógyításhoz, mert a grönge vér, mely az erekben kering és nem tud már erőt adni, lehetővé teszi, hogy a betegség elhatárolódjon. Ha ebben a pillanatban a vért föltisztító hatással szert alkalmazunk, ennek rögtönös hatása az lenne, hogy megakasztaná a verségénység terjedését és mert a vének új erőt adna, visszaadná a viruló egészséget. Sajnos, nagyon is gyakran figyelmen kívül hagyják ezeket a jeleket a jelelőseket és csak akkor gondolnak a gyógyításra, a mikor a betegséget a heves fájás, fulgúzás, ol falzsurás elviselhetlenné teszi. Jóllehet Nizzola kisasszony sokáig várt, míg valóságos gyógyítószert alkalmazott, mégis sikerült neki meggyöngült egészségének helyreállítása úgy, hogy a Pink-pilulát, az elgyöngült és legjobb fölfrissítőjét és egyszermind az idegek megerősítőjét használta.

— Üszintén köszönöm önnek, írja leveleiben, hogy a Pink-pilulával olyan kitűnő eredményt értem el. Egy év óta nagyfokú verségénységgel bántott, lélekzetem elhagyott és a legkisebb lépésöl sem tudtam megmászni, étvágyomat és álmatom tökéletesen elvesztettem és rettenetesen sápadt voltam. Három hónap óta nem dolgozhattam, míg végre a Pink-pilulát használtam. Ez idő óta tökéletesen egészséges vagyok és már több hónap óta éppen úgy dolgozom, mint azelőtt.

Minden bajt, melyet gyönge vagy tisztátlan vér idéz elő, éppen így gyógyítható. Idegbi, reuma, vitanácz stb. meggyógyul a Pink-pilula használásával.

A pink-pilula kapható Magyarországon a legtöbb gyógyszerüzletben. Egy doboz ára 1 frt 75 kr. és hál doboz 9 frt. Magyarországi foraktár: TÖRÖK JÓZSEF gyógyszerüzletében, Budapest, Király-utca 12.

Felelős szerkesztő: **MARGITAI JÓZSEF**
 Kiadó és laptulajdonos: **FISCHEL FÜLÖP (STRAUSZ SÁNDOR)**

Sve pošiljke se tičuće zadržaja novinah, naj se pošiljaju na me, Margitai Jožefa urednika u Čakovcu.

Izdateljstvo:

Knjižara Fischel Filipova, kam se predplate i obznane pošiljaju.

MEDJIMURJE

na horvatskom i magjarskom jeziku izlazeći društveni, znanstveni i povučljivi list za puk

Izlazi svaki tjeden jedenkrat i to: vu svaku nedelju.

Predplatna cena je:

Na celo leto . . . 8 kor.

Na pol leta . . . 4 kor.

Na četvert leta . . . 2 kor

Pojedini broj koštaju 20 fill

Obznane se poleg pogodbe i fal računaju.

Službeni glasnik: »Čakovačke Šparkasse«, »Medjimurske Šparkasse«, »Šparkasse Okolice Čakovca«, i t. d.

Od šibicah.

Kak gud dalko idemo vu povesti človečanstva, ne najdemo takvo vréme, gda ogenj ne bi bil poznat. Samo pripovesti i priče nam govoriu od takve dobe, gda je človek ognja vu dobrotvornu stvar stradati moral. Ali istina je to, da je iznašastje ognja već veliko napreduvanje znamenovalo vu življenju čovečanstva i kakti klicu višešeg izobraživanja je nosilo vu sebi.

Istina je, ako vu prošlo vréme gledimo, samo onda moremo presuditi ono veliko napredovanje, koje 19. stolecje more pokazati. Staroga Rima i Athéna palače sa svojimi pergamen (papirnati) obloki su skoro sméšne, pred nami kad sada i na svakoj maloj kolibici vidimo glažnate obloke. Kad vezda vu svakoj hiži vura krcka na steni, nemremo si premisliti kak su stari mogli biti bez ovog hasnovitog pohižtva.

Ako predstavljene ognja iz znanstvene strani gledimo, je: fizično i lučbeno (kemično) predstavljene tojest gda drévo k drugom drevi teremo (hrdlamo) ili pak ocelinu k kamenu (kvarcu); lučbeno predstavimo ognja sa elektrišom phosphorom — fosfor i t. d.

Više stotina let je tomu, da su ljudi jedno drévo k drugom trli i tak ognja dobili. Ta navada je još sada med divjaki.

Rimske kuharice su negda još na takvi način dobile ognja. Na taj cilj su bili ekstra slugi, koji su dréva skup voščili. Na taj cilj je bilo najbolše brišljan drévo. — Ali već bliže Kristuševog narodjenja su rimljani već drugo ognjeno sredstvo imeli, ovo je iz žvepljene šibičke stalo, to su vu prhjeno drévo morali namočiti i tak dugo po kamenju voščiti, dok se ne vužgalo.

Kresu (ocelinu) su vu četrinajstim stolecju počeli hasnavati. Ali kresa samo iskrene daje i zato je za domće potreboće ne jako prilična. Vu 17-tim stolecju su vu Nemškoj jednu celu masinicu napravili vu kojoj je kamen se k ocelini trl na jednim kotaču, pod ovim je bilo suho trešće, koje kad su kotača obrnuli se je vužgalo. Kresu su nezadavna i pri nas hasnavali, ali i vezda njih je, akoprem jako malo, koji ju hasnujeju.

I vnogo takvih sredstvih ga bilo, ali zbog težkog baratanja su ne mogle dugo gori stati.

Lučbena ognjena sredstva su još me nje valjale, jer je vnogo kaj—kaj, kak n. pr. vréme delovala na nje, ili pak su tak pogibeljna bila, da nje je ne bilo dobro hasnavati. Samo na početku 19-ga stolecja je Bertholet chemikus znašel takvu mešavinu, koja je do znanjenja šibicah dobru službu činila vu kuhnji i pri hiži. To sredstvo iz sledećeg stalo: ako klorkiseline kalin vu

žvepljenu kiselinu namočimo, to se jedno s drugim sa takvom jakostjom prime skup, da se vu blizini za goretli stvari vužgeju, Tak su delali onda na dvrevcajtjo, najme namočili su drévece vu kalinu i smolu i to posušili a kad je trebalo su namočili vu žvepljenu kiselinu i drévece se je vužgalo. Ali to je jako drago biloj jer još 1812-ga je sto takvih drévecah više forintah koštalo.

Prave phoshor šibice je okolo 1830-ga znašel jeden debrecinski magjarski profesor (Irinyi János) i iznašastje njegovo po celim svétu hasnujeju bez toga da bi znali, da je je on iznašel. Svét samo to zna da su prve šibice se vu Beču delale.

Trgovina šibicah je vezda velika, akoprem se nam malom vidi, ali ako si premislimo bolje vidimo, na kak veliko dojdeju i takve malenkosti. Ali istina je, da se to samo tak pozna, ako ga vnogo njih hasnuje. —

Iz povesti Magjarske.

Dalje.

Magjarsko honvédtje je i vezda vitežko proti stalo mnozini neprijatelja. Juniusa 13-ga je vitežko nadvladalo neprijatelje pri Csorni i potlam vu drugih manjših bitkah.

Ali zatem su jeden drugoga sledili izgubljeni boji. Tak su izgubili honvédi rat

Z A B A V A

Moć molitve.

Na spomenek svetka »Nazvešćenja bl. dievice Marije,« koj se svake godine 25-a Martiuša obslužava, te kojim se je čin za zveličenje čoviečansko započel, je sveta mati cirkva trokratno zvonjenje na dan odredila i to: u jutro, podne i u večer, kada svi dobri kršćeniki »Pozdravljenje angelsko« mole. Ima miestah, gde je ta navada stalna, da se pri »Angelus zvonjenju« uvijek »Angelus goponov nazvelit je Mariji i t. d.« moli, dapače u tom pogledu je varaš Solnograd svim ostalim zrcalo, jer ja sam tam živél tri godine i pol pak sam videl — a ne samo pripoviedati čul — kak se pri glasu zvona na ulici sve odkrije i moli. Koliko krat sam videl pokojnoga grofa Taafea, koj je za ono vréme bil onde vrhovni poglavar zemlje (Landes Chef), kad ga je zvon na ulici našel, odkrite glave putem ili, a to se je j-dnomu onde stanujućemu cesarskomu princu više krat dogoidlo, da ga je zvon skupa sa njegovim adjutantom na ulici zatekel, pak pošto je pri »Angelus zvonjenju« se svaki na ulici odmah odkril, posve je naravno, da tako visokog nadražena čoviek, kakovog je princ, nebude med toli-

kemi, dapače samimi odkritimi, jedini pokrit okolo hodil, pak je onda i on skupa sa svojim adjutantom soldačku kapicu zglave skinul i tako je pravo. — Žalibože, sam se jednoč po Medjimurju vozil, baš je poldan, zvonilo, pak su školska dieca išla liepo u redu od nekud — valjda iz škole, ali odkrite glave nije niti jedan bil. »Diesertessek a Jezus neve« su mi doduše dovikuvali, ali pod zvonjenjem »Angelusa« pozdravljenje angelsko nisu molili. — Bog zna, — možbit nisu niti moliti znali — —! Dosta o tom.

U Solnograd varoš se more ne samo svaki varoš ugledati, kaj se vršenja krsćanskih dužnostih tiče, nego i svako selo, gde mali birovi ili kapuši pri zvonjenju Angelusa niti ne gene skrļjakom a občinski diurništa pak po gotovo ne, jer se to tobože za gospodu nebi šikalo. U Solnogradu u ošteriji, čim zazvoni Angelus, pak makar je kakova zabava ili dapače ples, ošterijas samo jakim glasom zavikne »Beten!« t. j. moliti i odmah se sve mirno, dokle god neodzvoni.

Pak baš mi je svrha ta, da ovde pripoviedim dogadjaj, koj se je u šestdesetih godinah izbilja dogodil i meni su osobe, kojim se je dogodil osobno poznate bile, a iz njega se vidi, koju moć ima molitva.

Dva gradjana u Solnogradu, jedan bačvar (pintar) i jedan malar sobah živili su

medjusobno već duže vrémena u svaji, koja se je porodila iz toga što je bačvar malaru vtrgnul nekaj od plače za malanje sobah, jer da je ov tobože prema pogodbi lošije mu izmalal sobe, nego li je pogodjeno bilo. Na to je malar bačvara tužil, a ov je moral uslied odsude cielu pogodjenu svotu malaru platiti. Od tog doba već jedan drugoga nije mogel videti te su se medjusobno svigda i posud, gde su se sastali, grdili i psovali. Oni su dapače u svojoj svadji znali lakav skandal počiniti, da su se ljudi skup zdrčali, te je mirili.

Niekoj dana su se sličajno sastali u jednoj ošteriji pri jednom te istem stolu te su se po navadi opet pričeli grditi i medjusobno si nepošteno čine predbacivati i to je već tak dugo trajalo i tako mah preuzelo, da su ostali u ošteriji mislili, tomu nebude nikad konac.

Na jedan krat dojde ošterijas u sobu i debelim glasom krikne: »Moliti!« — baš je zazvonelo večernje pozdravljenje angelsko. Svi odmah zatihnu, skinu skrļjake i mole, samo ovi dva svadlivci nepaze na to, nego svoju svadju glasno dalje tieraju. Ali sad zavikne nieki prisutni stari majstor: »Zdravo Marija zvonit!« — I sad je nastal mir.

Postie molitve se ova dva više nisu svadili, zvon na molitvu, uzklik staroga

poleg Zsigárda, a pri Uj-szöny-u je i Görgei sam ranu dobio. Pri Váczu i Debrecinu, gde je Paškevih sam komandiral, su takajše honvédi bili nadvladani. I Bema je ostavio sreća. Zgubio je pri Segesváru, gde je i glasoviti pešnik Petőfi opal, kak takajše je bil nadvladani pri Szász-sebesu i Temešvaru, a med rázci je Perczel takajše nesrečno vojovao i zgubio rat pri Titelu.

To je naravno, jer ako je i magjarska vojska čude delava lu ovim vremenu, ali takvoj množini neprijatelja, kakov je sada vu Magjarskoj haračil, je tak na širom proti stati ipak nemoguće bilo. Magjarska vojska se je zjediniti trsila, da tak s zjedinenom jakostjom proti stoji neprijatelju, i to bi njoj i po ruki išlo, ako Görgey Arthur 1849. augusta 13-ga ne bi del doli oružje pri Vrlágosu. Vnogi to postupanje Görgey-a za prodanje domovine držju, i more biti, da je to ne bez svakog fundamenta. Paškevih je po doli devanju oružja magjarskih honvédov sledeće pisal caru: »Magjarska pred nogami Vašeg veličanstva leži!«

Najduže je proti stal cesarskoj vojski Klapka György general vu Komarom gradu, ali septembra 27-ga 1849-ga, jer je videl da je već zabadava proti stali se je i on predal. On se je ipak obskrblil za svoje vojake, vu čem je samo tak dal prek grada, ako mu niti jednoga soldata nigdo nebude bantuvao. Görgey nije tak većinil, on se nije za svoje vojake i druge generale brinil, nego samo za se.

Žalostni dnevi su se počeli sada za magjare. Haynau, gdo nije bolši bil od negdašnjeg Metternicha je sada započel osvetu. Spolovili su krvice i nekrive, skončali su svakog, gdo je i samo kakov del imal vu ratu. Tak su obsudili na smrt nekrivog i nedužnog Batthány Lajoš gropa, prvog ministra predsednika; vu Aradu su 13 generalov skončali med njimi Aulich Lajosa, Nagy Sándora, grof Vécsey Károlya, gr. Leininger Károlya, Damjanich Jánosa, Török Ignácza, Lahner Györgya, Knezits Károlya, Pöllenberg Ernőa na galgah, a Kis Ernőa, Schweidel Józsefa, Dezsőfi Arisztida, i Lá-

zár Vilmosa sa kugljom. Ali ne samo ovi, nego čeli red je žrtvah, koje su skončali, a vnogo pak njih na rešte i vu tamnice zaprli.

Gdo je samo mogel je pobegel iz nesrečne domovine. Kossuth Lajos je takajše med emigransi. Bolje je, da su vun odišli, doma bi nje i tak skončali a ovak pak su ipak mogli imati ufanje da bude došlo vreme kaj bude nepravične kaštiga postigla, i pravica nadvladala okrutnike. —

(Dalje sledi.) *Loparits.*

KAJ JE NOVOGA?

— *Prosimo naše poštuване predplatnike, naj nam vu drugim fertalju predplatne zaostatke čim predi pošleju i predplate ponoviju.*

Zgorell su.

Vu Szécs-Kereszluru su se dečki sela bavljali vu krčmi. Kak je već navada, po zabavi se je počela velika bitka, vu kojoj je ne mali del imela bota Makaházi Andrása. Tak dugo je mahal s njom, dok je lampaša doli vudril i goreći petroleum se je na svadjajuće dečke zlejal. Svi su vu plamnu postali i na vucicu bežali, gde su skup se shadjajući komaj pogasili na njimi ognja. Vnogi su jako oranjeni i četiri kak se vidi, budu vmrli od ranah.

Prodani penezl.

Iz Zombora nam sledeće pišuju: Pred nekojimi dani je Link András iz Nempt-Palánko sledeće reći rekel vu Mitrovici stanujućem Zsuri Jásó: — Jásó jel'bi se rad obogatil? — A gdo se nebi rad — odgovoril Jásó, nakaj mu je Link opet rekel — Nakaj ti rečem. Kupi od mene peneze, za fal ti dam. — Sa tem je iz torbe sipal množinu forintačah, kaj se je sčmo tak bliskalo pred Jásóom. Pogodba je na hitrom bila. 350 frti je dal za peneze, koji su vu torbi bili. Ali forintače su folišne bile i to su drugi zpa-

zili. Tak su počeli proti obedvém izragu koja još i sada trajaja.

Puntarija vu reštu.

Iz Chrudima telegraférāju jednim peštanskim novinam da su tam vu reštu kot-suda se pobunili robi proti košti, ali potlam kad je košta previziterana bila i našlo se je, da robi ne imaju istinu, su ju ipak pojeli. Popoldan je 6 robov vu svojim hižicama sve spotrlo i proti je stalo stražarom pod potrtimi vratu. Na hitrom su žandarstvo i soldačstvo zvali koji su onda vtišili buntovnike.

Vdovica stražara.

Vu Szurduk občini se je pripetilo sledeće: Muža Peczés Anne, gdo je noćni stražar bil su pred dvema ljeti na vulici med straženjem tak zpikali, da je za nekoji mesec vmurl. Za tem si je vdovica iz dela iskala kruh za se i za dvoje dece. Negda je i od občine dobila dva-tri forinte ali pod zadnje vreme su joj već niti to ne dali. Vu januaru se je jako prehladila i za tem zbeležalaj Služiti je ne mogla i zato su nju i decu dobri ljudi zdržavali. Med betegom je višeput prosila pomoć — od občine ali zabadava. Prošlog meseca 19-ga je dečeca opet poslala na občinske hiže da njoj barem jeden forint daju na kruh, ali i to je zabadava bilo. Siromaska žena se je natem jako razzatostila i odlučila se je na — samoubojstvo. Na večer, kad su deca zaspala je sa jednim ostrim nožom obedvam prerezala šinjaka, a zatem pak svoje žile i onda se je obesila. Vu jutro je birovo postal jeden forint po jednim slugi, ali ov, kad je vu hižu stupil, je ženu mrtvu našel. Taki je prijavil poglavarstvu, koji su tam išli ženu doli vzeli iz vužinca i samo onda spazili, da je i dvoje dece mrtvo.

Pred novačenjem v smrt.

Letos bi došel tretputj pođ novačenju (Stellingu) Ebersperger Géza šnajderski delitič iz Budapeste. Dvapat su ga već ne za dobroga našli, ali vezda se je plašil od toga, da ga nutri predržju i čem je bliže bi-

majstora i molitva sama, kojom im je svadja bila nenadano pretrgnuta, je tako dielovalo na nje, da više grdnih riečih poslie molitve nisu zmogli, dapače su se konačno posve pomirili i pomirjeni zajedno otišli kući.

Drugi dan su se već i njihove žene prijateljski medju sobom spominale, te je staro prijateljstvo bilo potpuno uzpostavljeno. A kad je poslie nieki znatizeljan susjed zapital, kak je to došlo, da su se ovak na jedan krat natrag sprijateljili, odgovoril mu je malar: »Molitva je to učinila! Mi smo u najvećoj svadji na glas zvona molili: I odpušti nam duge naše, ka i mi odprašćamo... pak smo si onda morali jedan drugomu odprostiti, ako smo hoteli, da Bog i nam odprosti.«

Najveće čudo staroga teštamenta.

Biskup Mazenodski Eugen bil je u svoje vrijeme jedan izmed najdosietljivih, koj je na svako pitanje odmah odgovora zmogel, i tko se je jedan krat hotel znjim našaliti i kak se ono veli na njega se ribati, temu je drugi krat na to volja prošla, jer je dobio odgovore na svoja drzovita pitanja, kakovih se nije nadjal, iliti kak se veli, bil je zplačen. —

Bilo je to godine 1847. kad je princ

Orleanski sa velikom pratnjom kroz Marseille putovao, za da ide u Algier i onde službu i čast generalnog gouverneura preuzme. Varaš mu je priredil sjajni doček, držali su se govori a najposlie je bila i svečana gostba, kod koje su bili svi dignitari i veći činovnici prisutni. Poslie svečanosti pako su ga poglavari duhovni i svetovni, kak je to već navada, sproveli na njegovu ladju, kojom je imal odploviti na svoje novo mesto u Algier.

Već su mu se većim dielom izpričali i od njega se oprostili te ladju ostavili, jedini biskup Eugen je još bil zaostal. On je na pricovoj ladji počel na lokalnu ladju, kojom će se na obalu dati odvesti. Za ovo razjasnit onem, koji se još po moru nisu vozili imam spomenuti to, da manje ladje, koje nevoze toliku težinu ili množinu, stoje u morskoy luky, te se na nje ide po za to priredjenom mostiču; a kod velikih i ratnih ladjah nije tako. One ako i u luky stoje, tak kad se pune, budu iz luke iztznute na pučinu, iliti na prostor morski, pak se onda u čunih do nje i iz nje vozi i odvaža. Ja sam u Fiumi jednoć niekog ladvarskog oficira pital, zakaj to kod većih ladjah tak biva, zakaj se nebi i one u luky punile, kak i manje, pak onda od onud izraven svojim putem plovile, pak mi je odgovoril, da bi

pri ostavljanju luke velika ladja mogla ili sama neprilike imati ili drugim ladjam proizročiti, jer ona pod velikim trhom dosta duboko tone. Mislim, da mi je istinu rekel, a nije se sa mnom našalil.

Biskup je anda na ladju čekal, kojom bi se u varaš odpedal, pak je u to vrijeme pričel se princnjim bavljati i med ostalim na jedan krat zapita biskupa: »Prosim njih excellenciju, oni su poznati ostrouman gospodin, neka mi izvole reći, koje je najveće čudo staroga teštamenta?«

Biskup pogleda začudjeno princa; on bi mu bil na to pitanje prvi odgovor bil dal, ali princ je tak ozbiljno izgledal, da je biskup odgovorom zatezal... Za princem su stali oficiri generalnog štopa, te su se potajno smejali nad tobožnjom smetnjom biskupovom, a biskup je to sve dobro dpažil. Na jedan krat odpre usta jedan deliki oberstar, kojega zajarjeno lice je dokazivalo, da je pod svočanim obedom malo prije nekoliko časaš više kroz požirak zlejal, te debelim glasom veli: »Pasja taca! Sigurno je to u starom zakonu najveće čudo, da se je Elias na ognjenih kolih u nebo odpedal a hlače si pri tom nije zežgal.«

»Oni se varaju gospodin oberstar,« — veli dosietljivi biskup, komu je posel sa oberstarom bil laglji nego li s princem —

la štellinga, stem je žalostneši bil. Prošlog m. 28-ga vu noći je već ne znal kaj od straha. Okolo jedne vure je iz postelje skočil i sa revolverom se je vu glavu strelil.

Živo prekopani.

Vu Ruskim vu Odessa kotaru se je velika nesreća pripetila. Vu jednoj kopaonici lapora se je podpreta bolta zrušila. Na sreću su se svi oslobodili, zvun jednoga, koga nisu mogli najti, jer pak su kamenje ne mogli vkrej odhitati, su svikak mislili, da njim je pajdaš vumral pod kamenjem i zbog toga su taki na mestu obrđžali mrtvačku mešu. Ali za mrtvoga misleći težak je ne vumral nego nutri vu kopaonici na sigurno mesto se potegnul. Dva dni je bil već nutri bez jesti i piti tretji den se je kamenje niže vrušilo i tak je spazil suncene trake. Čelu jakost si je skup pobral vun se je zevlekl i dimo je išel. Kad je vu kolicu stupil žena mu je ravno za dušno zveličenje molila i kad je muža spazila, je mislila, da je to samo negov duh i tak se prestrašila da je betežna postala i na tri dane vumrla.

Grešna nebrlžljivost.

Vu Györgyhegyu (Jurovcsák) je 3 ljeta staril sin Jeszen Mihalja na polju ogenj zakuril sa 8 ljet starim Kamenics Pálom. Kak je okolo ognja drkal, med tem se je 3 ljet staroga dečeca oprava vužgala i tak se je obežgal, da je vu ranah ove dane vumrl. Kanizko fiskustvo je Ligethy K. törvénszékog birova i Dr. Wolf Béla sudbenog doktora vun poslalo na paranje, koji su po paranju ustanovili, da ako bi se doktorska pomoć hasnuvala, bi dečec ozdravil. Nebrlžljivi roditelji budu zbog toga sigurno kaštigani.

Oslobodjeni krivci.

Prošlog meseca 23-ga je bil sud pri kanizkim kr. törvénszékü zvrhu Varga János i njegovih drugov iz Mura-Csány občine, koji su sa gulenjem bili krivljeni. Po obtuženim govoru Dr. Kende Elemér kr. fiškuša je Dr. Kovács Lipót fiškaliuš govori obranu. Dr Kovács Lipót je izkazal da je do-

tične ne moći sa gulenjem kriviti. Vu tem se je zadovoljil kr törvénszék na kaj je obtužene jedno glasno oslobodilo od obtužbe.

Zbiranje.

Vu Dráva-Vásárhelyu su prošlog meseca 26-ga za občinskog birova Novák Jánosa zebrali. —

Nesreća.

Horváth András i njegov 14 ljet star sin su vu Kottori vu žagomelinu deske žagali. Dečec je tak nesposobno jemal vkrej deske, da mu je jedna žaga ruku odrezala.

Zaklal si je ota.

Bösz Albert iz Faluhegy občine se je posvadil sa svojim 23 ljet starim sinom, i nečemurni s n se je tak razsrdil, da je ota s jednom čepanicom tak zbuhal po glavi, da je ov za 8 dni vumrl. Ubojnika su prijeli.

Nadjeni penezi.

Ces. i kralj. poglavarstvo vu Luttenbergu daje na znanje, da se je tam 18-ga februara našla na česti kameničaku blizu hiže Adametzove vekša svota banjakah. Vlastnik naj se oglasi pri ces. i kralj poglavarstvu vu Lotmerku.

Hodočašće magjarskog puca.

Ovo hodočašće, koje bude pod vodstvom hercegprimsa i biskupskog kora aprila 24-ga vu Budapešti selo na cug, da ide vu Rim zivalno zanimivanje čini. 1900-to sveto ljeto, kak takajše 900 ljetni jubileum magjarskih katolikah jednako zanima svakoga. Magnaši, obligati velikaši popi, fiškaliuš, doktori i prosti muži budu imali del vu ovim hodočašću, kojeg bude glavna točka vu Lateranu držana magjarska meša, gde je Il. Silvester papa pokopani, gdo je pred 900 ljet poslal Sv. Štefanu korunu. Sv. mešu bude Vaszary Kološ držal sa pontifikarenjem lateranskih kanonikov, koji su prvi kanoniki na svētu, jer su pri glavnoj cirkvi. Svečani govor bude Fehér Ipoly glavni opat iz Pannonhalme držal, kakti naslednik onog Asztrik opata, gdo je iz Rima donesl korunu Štefanu. zvun toga vnogo drugih cirkvenih svečanostih čeka hodočašćnike, koje bude 90 ljet star XIII. Leo papa na svetčanoj audieneciji primil. Hodočašće iz uverenja biskupskog kora magjarskih katolikov rimsko hodočašće redjeno poverenstvo redi, kojeg ured je vu Budapešti vu I. okrugu vu hiži kristinogradse plebanie. Sem se moraju poslati prijave, kak takajše prošnje za obavjestenje, ured sa poštom taki pošle tolnač vu svakoj priliki. Želji se, da se prijave do aprila 10-ga savršiju, da se tak sve priprave moreju zvršiti. — Hodočašće je sa vu Nápoly putovanjem sklopljeno i bude pogledano više taljanskih varašov. Tam budu i poslanici magjarskih navučiteljnih redov, od česa znamenitešega je malo videl Rim, jer tu bude vidjena galantna magjarska oprava modern salon oprava i polog toga vu velikim broju magjarska pučka nošnja.

Žganica.

Vu bácsvarmegjinskoj Kunbaja občini se je pripetilo, da se je Pertics József csikeriaski stanovnik sa svojim 10 ljet starim sinom vu krému svrnul žganicit. Iz svake porcie je i sinu dal jeden gutak kojemu se je dopala ta žgeća pitvina. To se je tak ljepo vidlo tam pijančevanom Vizinu, da je za dečeca takajše jednu porciju dal donesli. Olec je prepovedal, ali ipak je nazadnje dopustil da sin zpije žganicu. Pijan dečec je ne mogel sam na kola iti nego ga je otec del i pocelim putu je javkal. Kad su dimo došli je otec sina ležal del i sam si je legel spat. Drugi den je prestrašeno videl, da je sin mrtev. Telo su mu razparali i znašli da go je žganica zaklala. Proti otcu teče iztraga.

Streljeni zverokradica.

Csepán Sándor 20 ljet star dečko iz baranjavarmegjinske Szilas občine je glasoviti zverokradica bil. Vu šumih grof Draskovich Ivana je tak dugo strelal zvěri, dok su ga nazadnje prijeli logari — vu šumi, — kad je strelal. Csepán se je sa puškom na jednoga logara postavil. Ali logar, kojeg puška je samo sa šrotom bila nabita, je prije strelil. Jeden šrot je vu Csepánovo čelo odišel od česa je muždjano-krvljeenje dobil i za par vur vumrl.

Nekaj za kratek čas.

Spodoba.

A: Jeden živino—malar je slikal vašu spodobu?

B: Je, dotični je samo do vezda živine mogel slikati i ja sem prvi koga mu je po ruki išlo dobro naslikati.

Lépo razstavljenje.

Bog s-vami suseda i budite tak dobri, pak budide navek zdravi.

Ozdravil je.

A: No jeli ti je po ruki išla rauberija pri zubnim doktoru?

B: Niti me ne pitaj. Kad sem nutri došel su me spazili i kaj sem štel rekel sam da me zub jako boli. I misli si kaj je napravil taj doktor? Osem zdravih zubov mi je spuknul.

Dobre žepne i stěne vure za fal cěnu moći dobiti pri *Pollak Bernatu vurararu* vu Čakovcu (Pijac, Šparkassa). Prijem se *uzimljeju vure takaj* za popravke za fal cěnu.

Vnogo peneze si prišpara on, koj pri MAYER ŠALAMONU (drugac Hochsinger vu Čakovcu, poljeg kloštra) si priskobi štacunske potreboče. Pri njem je moći sve vu najfalešjoj cěni kupiti, pokedob bude svoj štacun poljeg razprodaja, do kraja zaprl.

Odgovorni urednik

MARGITAI JOZSEF.

oni se u istinu varaju, najveće čudo staroga testamenta je Balamov osel, koj je govoril, bez da ga je tko pital.

Svi su se pričeli smejati, a oberstar se je potegnul natrag. Princ pako, koj je sad svojeg pitanja bezsmisel i neumiestnost spoznal, stupi napravo i naklonivši se pred biskupom reče: »Neka mi excelencija moje izazivajuće pitanje odprostiti izvoli, pobieda je Njihova!«

A tak?

Ošterijas: (svojim gostom pripovedajuć) »... je, je i dok je neprijatelj varaša obsiedal i na njega pucal, posakrili su se moj za onda još ledičen died sa nekoliko svojih prijateljah u podrum da se od neprijateljskih kruglah sačuvaju; ali tri dana kasnije su ljudi to celo društvo našli bez sviesti na tli lezeće...«

Slušatelj: »Ah, kaj je bomba je doseg-nula?«

Ošterijas: »Nije, ali oni su zašli u vinski podrum pun lagvi vina!« —

Em. Kollay.

Gabona árak. — Ciena žitka.

1 m.-mázsa.	1 m.-cent.	frttól	frtig
Buza	Pšenica	7 00	—
Zab	Zob	5 00	—
Rozs	Hrż	5 52	—
Kukoricza uj	Kuruza nova	5 70	—
» » ó	» stara	5 70	—
Árpa	Ječmen	5 25	—
Fehér bab uj	Grah beli	6 00	—
Sárga » »	» žuti	5 50	—
Vegyes » »	» žmėsan	5 05	—
Lenmag	Len	9 00	—
Bükköny	Grahorka	6 00	—

Nyilttér*)

É rovat alatt közöltékért sem alakí, sem tartalmi tekintetben nem vállal felelősséget a Szerk.

„Henneberg-selyem“

— csak akkor valódi, ha közvetlen tőlem rendeltek — fekete, fehér s színes, 45 krtól 14 frt 65 krig méterenként. Mindenkinék postabér és vámmentesen, házhoz szállítva! Minták póstaforrával küldetnek.

Henneberg G. selyemgyáros (cs. és kir. udvari szállító)

Zürichben.

Hirdetések.

Richter-féle Horgony-Pain-Expeller Liniment. Capsici comp.

Ezen hírneves háziázer ellenállt az idő megpróbálásának, mert már több mint 30 év óta megbízható, fájdalomcsillapító be-dőrzőként alkalmazták közvényénel, szőznél, fagyazgatásnál és meghűtőeknél se az orvosok által bedőrzősekre is mindig gyakrabban rendeltek. A valódi Horgony-Pain-Expeller, gyakorta Horgony-Liniment. olvezes alatt, nem titkos szer, hanem igazi népszerű háziázer, melynek egy háztartásban sem kellene hiányozni. 40 kr., 70 kr. és 1 frt üvegenkénti árban majdnem minden gyógyszerárban készletben van; főraktár: Török József gyógyszerüzelnél Budapestben. Bevásárlás alkalmá-lal igen óvatosak legyünk, mert több kisebb-berékü utánzat van forgalomban. KI nem akar megkárosodni, az minden egyes üveget „Horgony“ védjegy és Richter orvosegyezs mel-kül mint nem valódi utasítsa vissza. RICHTER F. AD. és társa. BUDAPEST es. és kir. udvari szállító.

THIERRY A. mell- és gyomor-balzsamát

(a melyet az egészségügyi hatóság megvizsgált) az egész világ kedveli és mindenütt keresik. Csak akkor valódi, ha az oldalt látható **zöld**, a törvény-széküld bejegyzett „apica“-védjeggyel van ellátva. Fölülmulhatatlan szer minden **mell-, tüdő-, máj-, gyomorbetegség ellen stb. különleg is ki-tűnően hat és sebet gyógyít.**

Egy próbátéveg bérmentesen 1 korona 40 fillér. Széjjelküldés csak előzetes fizetés esetén.

Thierry A. centifoliakenőcse (csodakenőcsek nevezik) utólrhetetlen szívó erejű és gyógyítóhatású. Operá-ciokat a legtöbb esetben fölőlegessé teszi. E kenőc-sel egy 14 éves, gyógyvithatalannak tartott csont-szüt, újabban pedig egy 22 éves rákszerű bajt gyó-gyítottak meg. Antiszeptikus és gyógyítóhatásu min-denféle seb gyógyításánál.

Próbátéveg bérment 1 kor. 50 fill. Csak előzetes fizetés esetén küldjük meg.

Óvakodjanak utánzatoktól és kerüljék az értekle-ton. ugynevezett házi kenőcöket s más offleket.

Cím: A. Thierry, gyógyszerár és gyár a Védőangyalhoz, Prograda. Pragerhof felé, a Déli vasút mentén.

Prospektus ingyen és bérmenten.

E szerék sohasem romlanak meg és jó azokat használatra készen a házban tartani. Az összes mü-vel államokban bejegyzett védjegyeimnek utánzattát a törvény üldözi.

57474

Iszlesze, Dordogne, Kopon-bága, fabrikon farma. stitád, A. Bertoloné. Halmó, Sorrie, Apot. Lejonet. Nanies, Pharmacie C. Freret, Nápoly. Palermo. Paris, Pharmacie Fraugny, 1 & 3. Place de la Repu-blique, Phar-macie Dagry, 11, Rue des francs Bourgeois. Praga. Róma, Corso, Agonia del Policinico. Roubaix, Pharmacie F. Gerath. Sarajewo. Szeged. Temesvár. Trieste, Valencio. Vienne, Kärlich.

Preshofer J. VÉRIFISZTÓ LABDAGSAL

Ezen labdacok hatása gyors és biztos!

Óvakodjunk utánzatoktól!

Ne küldözzenek házi gyógyszer minden családnál!

Ne küldözzenek házi gyógyszer minden családnál!

Használati utasítás mellékelve.

A pénz előzetes beküldése után bérmenten:

1 doboz, mely 15 labdacból áll 21 kr.
 1 doboz 1 frt 25 kr.
 2 doboz 2 frt 30 kr.
 3 doboz 3 frt 35 kr.
 10 doboz 9 frt 50 kr.

Használati utasítás mellékelve.

Preshofer J. gyógyszerész
 Gőcs, 1. Sinterstrasse 15.

A legelőkelőbb orvosok által ajánlva!

Szertalan hála- és elismerő-nyilatkozat!

LEGLCSŐBB POLITIKAI NAPILAP. TERJEDELME 24-32 OLDAL NAPONKÉNT. MEGELŐZ MINDEN MÁS NAPILAPOT 12 ÓRAVAL.

MAGYAR NEMZET

EGY SZÁM 8 FILLÉR.

• ELŐFIZETÉSI ÁR.
 1 HORA 2 KORONA.
 ¼ ÉVRE 6 KORONA.

MUTAVÁNY SZÁM 6 NAPIG INGYEN CÍM: MAGYAR NEMZET BUDAPEST, KEREPESI-ÚT 54. ATHENAEUM.

Az üzlethelyiség állványokkal együtt bérbé adandó

Sok pénzt megtakarít

a ki

Mayer S.-nél Csáktornyan

bevásárlásait eszközli,

kinél az üzlet teljes felosztása miatt

az üzletben levő összes áruk u. m.:

női és férfi divatkelmék, vászonárúk,

parchetok mosókelmék, szőnyegek, gyapju

és selyemkendők valamint az összes

férfi és női divatcikkek

a bevásárlási áránál tetemesen olcsóbban

adatnak el.

Maradékot minden elfogadható

áron adatnak el.

911 24-26

Az üzlethelyiség állványokkal együtt bérbé adandó

Az üzlethelyiség állványokkal együtt bérbé adandó

Az üzlethelyiség állványokkal együtt bérbé adandó

A SZŐLŐK VÉDELME

PERONOSZPORA és az OIDIUM ellen

a legbiztosabb a legegyszerűbb és a legolcsóbb a

Dr. ASCHENBRANDT-féle POROK ÁLTAL.

A Dr. ASCHENBRANDT-féle „BORDÓI POR”

a peronoszpóra biztos és olcsó ellenszere, kitűnően tapad a levélre, nem pörköli.

A port a vízbe szitáljuk és kész az oldat. Az első permetezéshez egy hl. vízre kell 1 kg.; a második és harmadik permetezéshez 1 1/2 kg. por. Az évi szükséglet egy kat. hold szőlőre 22-25 kg. A bordói por ára: 5 kgos zsákokban à kg. 80 fillér; 10 kgos zsákokban à kg. 80 fillér; 50 kgos zsákokban à kg. 76 fillér. Használata olcsóbb és kényelmesebb, mint a tiszta rézgáliczé.

A Dr. ASCHENBRANDT-féle „RÉZKÉNPOR”

az oidium biztos és olcsó ellenszere.

A port a fujtatókba öntjük és porozunk vele. A mustot nem bűdösíti; 1/2-dal kevesebb fogy, mint a tiszta kénporból. A rézkénpor ára: 5 kgos zsákokban à kg. 56 fillér; 10 kgos zsákokban à kg. 56 fillér; 50 kgos zsákokban 52 fillér. Háromszori porozáshoz az évi szükséglet à kat. hold 12-15 kg.

Az árak Budapesten a Magyar Mezőgazdák Szövetkezetének vasuti raktárában értendők.

Gépek a védekezéshez: Magyar gyártmányu permetező à drb 32 korona; francia Vermorel-féle permetező 40 korona. — Magyar gyártmányu háti porozó 28 korona; francia Vermorel-féle háti porozó 36 korona. Kézi fujtató, igen jó, 10 korona.

Megrendelhető: A Magyar Mezőgazdák Szövetkezeténél Budapest, Alkotmány-utca 31 sz. A Borászati Lapok kiadóhivatalánál Budapest, Üllői-ut 25. sz. — Megrendeléseket elfogad.

Szalmy József járási szolgabíró Csáktornya.

Liszt Antaliné és Brodnyák Izidor fűszer- és vaskereskedő Strído.

Ismerető füzeteket, használati utasítást küld a Borászati Lapok kiadóhivatala Budapest, Üllői-ut 25. sz.

537 3-3

1686. ék sz. 1900.

Arverési hirdetmény.

A perlaki kir. bíróság mint tkvi hatóság közhírré teszi, hogy Braun Bernát Kotori lakos kérelme folytán a klotri 1340. sztkvben 347/a. hrsz. a. felvett ingatlan fele része 937 kor; a 4892. sztkvben 852. hrsz. a. felvett ing. 48 kor., a 4936. sztkvben 341. hrsz. a. felvett ingatlan 25 kor. és a 4345. sztkvben 851. hrsz. a. felvett ingatlan 51 korona kikiáltási árban mintbecsárban az 1900. évi május hó 12. napján délutól 10 órakor

Kotorban a község házában megtartandó jelzalogos hitelezők irányában végrehajtási árverés joghatályával bíró árverésen eladati fog.

Venni szándékozók figyelmeztetnek, hogy az árverés megkezdése előtt a fenti kikiáltási ár 10% bánatpénz fejében letenni s a vevő a vételárt 3 egyenlő részletben lefizetni köteles és végre az árverési feltételek a hivatalos órák alatt alulirt tkvi hatóságnál és Kotor község előjáróságánál megtekintethetők.

Az önkéntes árverés elrendelése a fent említett tkvekben feljegyzendő.

A kir. bíróság mint tkvi hatóság. Kelt Perlakon, 1900. márcz. 8-án.

Postó szőlőküldés csak magánosoknak.

Egy vég 3.10 m. hosszú, elegendő	3 frt 80 kr. ut. jó,	
1 férfi ültetőre csak ennyibe kerül.	3 + 10 „ jó,	valódi
	4 „ 80 „ jó,	gyapju-
	7 „ 50 „ finom,	szövetből.
	8 „ 70 „ finom,	
	10 „ 50 „ igen f.,	
	12 „ 40 „ angol,	
	13 „ 90 „ kang.	

Egy vég fehére szőlőültetvényhez 10 frt. Felállításához méterje 3 frt 25 kr. ut. feljebb Loden pnyonóú szőlőben, egy vég 6 frt, 1 vég 9 frt 95 kr. Peruviana és Oaking, Álami, vassal kovácsolt rámpaesték és bírói talárpóztók, legfinomabb kámparok és oborvotok, valamint egyenruha-poztók, penszgyörgy és csandórágy számára stb., gyári áron küld a szőlőnagari ismert.

Kiesel Amhor, Brünn.

Minták legyen és bérmentve. — Minták szállítás. Figyelemre: A k. község különösen figyelmeztetők, hogy a posták ára ha kivezetéshez használt, sokkal olcsóbb, mintha azokat közvetlen utján vasarolják. A Kiesel Amhor Brünn ógy az ószar-szöveteket valószínűleg gyári áron küldi a engedélyt nem számít bezz.

Keil-lakk

(GLASUR)

legkitünőbb mázoló szer puha padló számára.

Padló-fényesítő

legjobb és legegyszerűbb beeresztő-szer kemény padló számára. 1 köcsög ára 45 kr.

Arany-fénymáz

képekterek stb. bearyozására. 1 kis palack ára 20 kr.

Fehér „Glaser“-fénymáz

legjobb szer mosdó-asztalok, ajtók, ablakdeszkák stb. ujonnan befestésére. 1 kis doboz ára 45 kr. — 1 nagy doboz ára 75 kr.

Mindenkor kaphatók:

Heinrich Miksa ezégnél Csáktornyan.

Zalauvári-utczai házamban

két lakás

kiadandó.

Bővebb felvilágosítással szolgál

Rosenberg Lajos, Csáktornyan.

Nyomatott Fischel Fülöp (Strausz Sándor) gyorsajtóján Csáktornyan.